

## **Miroslav CHRÁSKA**

Pedagogická Fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Česká Republika

### **Využití systému Courseware při elektronické podpoře výuky**

#### **Courseware a jeho charakteristika**

Jedná se o portálové řešení prezentace všech dostupných údajů o přednáškách, seminářích a cvičeních uložených v databázích Univerzitního informačního systému UP (dále jen UIS) a současně jejich propojení na okolní systémy, např. výpůjční systém knihovny apod. Systém prezentace přednášek byl po technologické stránce modifikovaný do prostředí UP dle obdobného již zavedeného systému na ZČU v Plzni – CourseWare. Hlavním důvodem volby této spolupráce bylo, že obě školy společně vybraly a zavedly technologicky stejné portálové řešení na bázi WebSphere a UP provozuje studijní systém STAG vyvinutý na ZČU v Plzni, ze kterého se čerpá do přehledu přednášek většina popisných údajů. Systém Courseware se začal pilotně zavádět na UP koncem roku 2009. Je dostupný na adrese [courseware.upol.cz](http://courseware.upol.cz) nebo pro studenty a učitele po přihlášení do Portálu UP na [portal.upol.cz](http://portal.upol.cz). Ukázka jeho veřejně dostupné části je zobrazena na obr. 1.

V systému Courseware jsou stanoveny tři základní uživatelské role:

- 1) správce systému Courseware – tzv. coursemaster,
- 2) učitel (profesoři, docenti, odborní asistenti, asistenti a lektori) – vytváří obsah,
- 3) student (studenti prezenčních i kombinovaných forem studia).

#### **Výhody courseware**

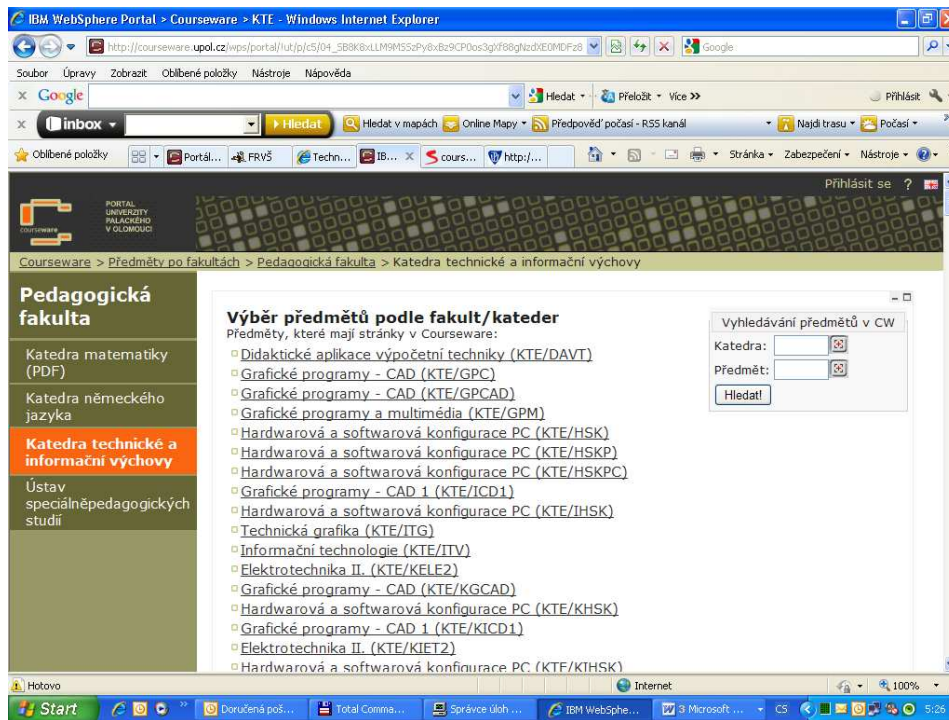
Umístěním svého předmětu do Courseware získá vyučující několik výhod:

- snadná editace stránek bez technických znalostí,
- napojení na IS/STAG a s tím spojená automatická aktualizace informací (rozvrhy, anotace, personální obsazení, apod.),
- bezpečné řízení přístupu k informacím bez nutnosti zřizovat studentům další hesla,
- další funkce, které na běžných www stránkách nejsou k dispozici, nebo se obtížně realizují (např. diskuse, elektronické odevzdávání semestrálních prací),
- možnost nabízet dokumenty formou odkazu pouze vybraným skupinám studentů – jen pro přihlášené studenty předmětu, všem studentům univerzity, všem lidem na internetu.

#### **Činnost učitele v systému Courseware**

- dává požadavky na zakládání nových předmětů a na odstranění již nepotřebných předmětů coursemasterovi,

- vytváří vlastní obsah předmětů,
- určuje rozsah práv možnosti vstupu do prohlížení vloženého předmětu pro jednotlivé uživatelské úrovně a studenty,
- podává požadavky na schválení vytvořených předmětů,
- zodpovídá za obsahovou i formální správnost vložených materiálů,
- aktualizuje obsahy předmětů.



Obr. 1. Systém Courseware – veřejně dostupná část

### Využití systému courseware při výuce grafických programů

Praktické využití systému Courseware můžeme demonstrovat na příkladu coursewarových stránek předmětu grafické programy a multimédia (viz obr. 2).

Po zadání požadavku na vytvoření předmětu vytvoří coursemaster předmět, do kterého se ze systému studijní agendy převedou veškeré dostupné údaje. Učitel poté zadává jednotlivé informace v následující struktuře:

- Předmětu.
- Podmínky absolvování.
- Přednášky.
- Cvičení.
- Samostatná práce.
- Testy.

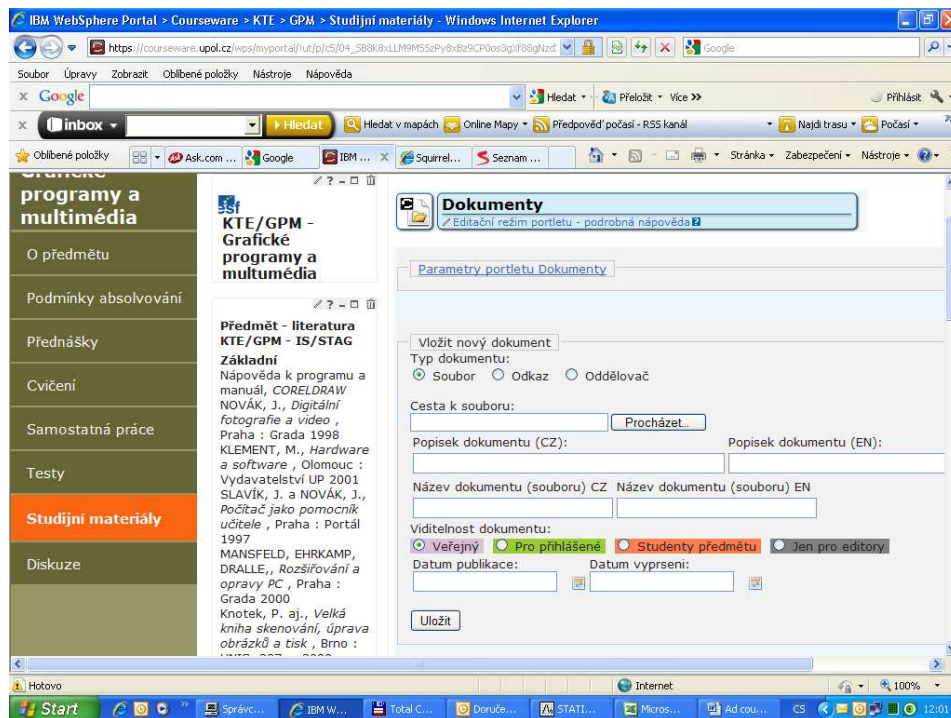
- Studijní materiály.
- Diskuze.



Obr. 2. Systém Courseware – předmět grafické programy a multimédia

V každé z výše uvedených částí má učitel možnost, mimo zadávané texty, vložit i dokumenty nebo odkazy na dokumenty, které se nacházejí na internetu. Tyto dokumenty je možné zpřístupňovat jen určitým skupinám uživatelů (viz obr. 3) nebo je zveřejňovat jen v určitém časovém období. Vyučující má možnost též prostřednictvím Courseware zadávat aktuality, týkající se předmětu, vypisovat termíny zkoušek a zapisovat známky do systému STAG.

Reakce studentů na tento způsob zveřejňování materiálů je kladná, velmi rychle si zvykli na netradiční způsob prezentace vzdělávacího obsahu a často od svých vyučujících vyžadují informace právě touto cestou.



Obr. 3. Systém Courseware – vkládání dokumentů

## Závěr

Systém Courseware umožňuje učitelům efektivně zpřístupňovat studentům veškeré výukové materiály, které jsou navázány na existující předměty v systému studijní agentury STAG. Student má tak po zapsání příslušného předmětu k dispozici přes webové rozhraní všechny materiály, které jsou mu určeny.

Systém Courseware tak představuje určitý mezistupeň plně elektronicky podporované výuky, kterou UP realizuje prostřednictvím LMS UNIFOR. Ne všem vyučujícím však výuka pomocí LMS vyhovuje, a tak je právě pro ně systém Courseware vítanou alternativou.

Príspevek vznikl za přispění FRVŠ v rámci řešení projektu F5a/1184 „Inovace vybraných studijních předmětů zaměřených na počítačovou grafiku”.

## Resumé

Príspevek popisuje možnosti systému Courseware (courseware.upol.cz). Cílem tohoto systému je shromáždit na jedno místo veškeré elektronické informace a materiály používané v rámci výuky předmětů na UP v Olomouci, jako pomoc při každodenní práci studentů a vyučujících. Jeho významnou předností je maximální integrace a získávání informací zadávaných do informačního systému STAG

a dalších informačních systémů UP. Možnosti systému Courseware jsou přiblíženy na příkladu materiálů k předmětu „Grafické programy a multimédia”.

**Klíčová slova:** systém Courseware, elektronická podpora výuky, grafické programy a multimédia.

## **Usage of the system Courseware for electronic support of lessons**

### **Abstract**

The entry introduces possibilities of the system Courseware (courseware.upol.cz). The aim of the system is to gather all electronic information and materials used within subjects teaching at UP, Olomouc in one place. This can help students as well as teachers with daily work. Its main advantage is maximal integration and gaining of information entered into the information system STAG and other information systems at UP. Possibilities of the system Courseware are showed by an example of materials for the subject „Graphic programs and multimedia”.

**Key words:** system Courseware, electronic support of lessons, graphic programs and multimedia.

## **Wykorzystanie systemu Courseware w e-learningu**

### **Streszczenie**

W artykule przedstawiono możliwości systemu Courseware (kurs-ware.upol.cz). Głównym zadaniem prezentowanego rozwiązania jest gromadzenie w jednym miejscu wszystkich materiałów elektronicznych używanych w procesach dydaktycznych na Uniwersytecie Palackého w Ołomuńcu. Rozwiązanie takie może być bardzo pomocne zarówno dla studentów, jak i prowadzących zajęcia. Główną zaletą jest integracja informacji wprowadzanych do systemu STAG i innych systemów informatycznych funkcjonujących na Uniwersytecie Palackého. Możliwości systemu Courseware przedstawione zostały na przykładzie materiałów do tematu „Programy graficzne i multimedialne”.

**Słowa kluczowe:** system Courseware, elektroniczne wsparcie lekcji, programy graficzne i multimedia.